

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Bejenaru Iurie și Ghervas Maria,

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor feroviare al frontului Kaukazul de Nord din 21 iunie 1943, în privința lui

Cernogorov Ivan Xxxxx, născut în anul xxxx, originar din or. Xxxxx.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor feroviare al frontului Kaukazul de Nord din 21 iunie 1943, **Cernogorov Ivan** a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

Cernogorov Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii, pe parcursul perioadei decembrie - ianuarie 1943 a desfășurat în mod sistematic agitație antisovietică cu caracter contrarevoluționar printre militarii subdiviziunii sale. În declarațiile sale, inculpatul a lăudat condițiile de viață și ordinea de pe timpul regimului țarist din Rusia și a criticat modul de viață al colhoznicilor din URSS. Totodată, a lăudat tehnica germano-fascistă și echipamentul forțelor armatei germane, și-a exprimat nemulțumirea față de guvernul sovietic.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Cernogorov Ivan și-a recunoscut parțial vinovăția în cele incriminate și a explicat că, exercitându-și serviciul militar în armata roșie, într-adevăr și-a permis să comenteze în prezența ostașilor situația privind condițiile de trai ale ostașilor armatei roșii, precum că aceștia sunt prost îmbrăcați și flămânzi și, totodată, a lăudat condițiile bune ale soldaților germani. Însă a negat faptul că ar fi avut un

anumit scop, iar declarațiile sale - caracter contrarevoluționar.

Circumstanțele incriminate inculpatului Cernogorov I. au fost confirmate prin declarațiile martorilor Kumaigorodskii I. și Cerbov V., audiați în ședința de judecată.

2. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, în care, invocând prevederile art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor feroviare al frontului Kaukazul de Nord din 21 iunie 1943, cu încetarea procesului penal în privința lui Cernogorov Ivan în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR și reabilitarea lui în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

În materialele dosarului nu se conțin probe ce ar confirma că inculpatul Cernogorov I. ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, cum prevede dispoziția art. 58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR.

În egală măsură, instanța de judecată a încălcat flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie.

Astfel, hotărârea de condamnare în privința inculpatului Cernogorov I. pentru agitație antisovietică este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil. Din acest motiv, hotărârea judecătorească în cauză, urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Cernogorov I. în temeiul art. 391 pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

4. Judecând recursul nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal în partea condamnării în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Reieșind din norma art. 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992, cu modificările ulterioare, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate

nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, pentru trădare de patrie.

Potrivit art. 5³ al Legii nominalizate recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Împrejurările expuse denotă clar că erorile de drept comise de instanța de fond în cadrul judecării cauzei penale respective, adică sfidarea vădită a drepturilor și libertăților fundamentale ale condamnatului, constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărârea atacată, în concluzie este necesar conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, de casat sentința atacată cu încetarea procesului penal, fiindcă există circumstanțe care exclud tragerea lui Cernogorov Ivan la răspundere penală.

Prin urmare, procesul penal în privința lui Ivan urmează a fi încetat în partea condamnării lui în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu reabilitarea lui potrivit art. 3 lit. a) al Legii Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

5. Din aceste motive, în temeiul art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al trupelor feroviare al frontului Kaukazul de Nord din 21 iunie 1943, în privința lui **Cernogorov Ivan Xxxxx** cu încetarea procesului penal în baza învinuirii pe art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR și reabilitarea lui.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 noiembrie 2017**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana

Bejenaru Iurie

Ghervas Maria